

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรไทย จำนวน 677 ราย ระหว่างวันที่ 12 – 25 เมษายน 2565 ในหัวข้อ **การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรไทย** โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ ต่อการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในปัจจุบัน

ผลการศึกษา พบว่า **เกษตรกรส่วนใหญ่** ร้อยละ 64.99 เคยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร โดย **อันดับ 1** (ร้อยละ 40.92) เคยใช้เครื่องจักรกลเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์, โตรนการเกษตร **อันดับ 2** (ร้อยละ 30.28) เคยใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม เช่น การยืดอายุและการเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร **อันดับ 3** (ร้อยละ 24.22) เคยใช้เทคโนโลยีทางชีวภาพ เช่น การปรับปรุงสายพันธุ์ ทำปุ๋ยหมัก ในการผลิตพืชผลทางการเกษตรของเกษตรกรในประเทศไทย ในขณะที่ร้อยละ 35.01 ไม่เคยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร

เมื่อสอบถามความคิดเห็นต่อปัญหาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.60) มีปัญหาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร โดยปัญหาที่พบ **อันดับ 1** (ร้อยละ 43.43) เป็นปัญหาการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนการเกษตรได้ **อันดับ 2** (ร้อยละ 27.18) มาจากสถานะทางเศรษฐกิจการเงินของเกษตรกรไม่เอื้ออำนวย และ **อันดับ 3** (ร้อยละ 24.67) ขาดความรู้ ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ในขณะที่ร้อยละ 38.40 ไม่พบปัญหาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร

และเมื่อสอบถามความต้องการในการให้หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาสนับสนุนด้าน **การใช้เทคโนโลยี** พบว่า **อันดับ 1** (ร้อยละ 79.03) ต้องการให้สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน **อันดับ 2** (ร้อยละ 48.01) ต้องการให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรมาเผยแพร่ในระดับชุมชน **อันดับ 3** (ร้อยละ 43.72) ต้องการให้มีการเปิดอบรมการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

และจากการสอบถามความต้องการใช้เทคโนโลยีหากมีเงินทุน พบว่า **อันดับ 1** (ร้อยละ 55.54) ต้องการเครื่องจักรกลเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์, โตรนการเกษตร **อันดับ 2** (ร้อยละ 48.15) การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม เช่น การยืดอายุและการเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร **อันดับ 3** (ร้อยละ 46.23) ต้องการใช้เทคโนโลยีการปลูกพืชในโรงเรือนแบบปิด และการนำระบบอัตโนมัติช่วยควบคุมดูแลแปลงพืช

ประเทศไทยเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ โดยอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพส่วนใหญ่ของคนในประเทศ ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันการผลิตพืชผลทางการเกษตร เริ่มมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรเข้ามาใช้ โดยส่วนมากจะใช้เครื่องจักรกลเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์ หรือโดรนเพื่อการเกษตร แต่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของเกษตรกร นั้นมักจะพบปัญหา ที่เป็นอุปสรรคสำคัญ เช่น ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ทำให้ขาดโอกาสในการทำเกษตร จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุน ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้ เพื่อให้มีโอกาสการเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ตอบโจทย์นโยบาย Thailand 4.0 ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในประเทศอย่างแท้จริง

เกษตรกรเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ร้อยละ 64.99
ติดปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ร้อยละ 43.43

1. ในการผลิตพืชผลทางการเกษตร ท่านเคยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร หรือไม่

1.1 ไม่เคยใช้	(ร้อยละ 35.01)
1.2 เคยใช้	(ร้อยละ 64.99)
โดยใช้อะไรบ้าง (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	
อันดับ 1 เครื่องจักรกลเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์, โตรนการเกษตร	(ร้อยละ 40.92)
อันดับ 2 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม	(ร้อยละ 30.28)
เช่น การยืดอายุและการเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร	
อันดับ 3 การปรับปรุงสายพันธุ์ ทำปุ๋ยหมัก	(ร้อยละ 24.22)
อันดับ 4 เช่ายืม/ใช้บริการทางธุรกิจเกษตร	(ร้อยละ 23.04)
เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร ไร่ ขึ้นแปลง รถเกี่ยวผลผลิต	
อันดับ 5 ปลุกพืชในโรงเรือน	(ร้อยละ 15.51)
อันดับ 6 การปลุกพืชแบบใหม่ เช่น ปลุกพืชแนวตั้งเป็นชั้น ๆ	(ร้อยละ 6.35)
ปลุกพืชไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิกส์)	
อันดับ 7 อื่นๆ (เช่น เครื่องสูบน้ำ, และปลุกพืชผสมผสาน เป็นต้น)	(ร้อยละ 2.51)

2. ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ท่านมีปัญหอะไร หรือไม่

2.1 ไม่มีปัญหา (ร้อยละ 38.40)

2.2 มีปัญหา (ร้อยละ 61.60)

โดยมีปัญหอะไรบ้าง (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ (ร้อยละ 43.43)

อันดับ 2 สถานะเศรษฐกิจทางการเงินของท่านไม่เอื้ออำนวย (ร้อยละ 27.18)

อันดับ 3 ขาดความรู้ ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 24.67)

อันดับ 4 ขาดการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 24.67)

อันดับ 5 อื่นๆ (เช่น การใช้ยา โรคศัตรูพืช และค่าจ้าง เป็นต้น) (ร้อยละ 0.89)

3. ท่านต้องการให้หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามานับสนุน อะไรบ้าง (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ) ได้แก่

อันดับ 1 การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ (ร้อยละ 79.03)

อันดับ 2 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรเข้าสู่ชุมชน (ร้อยละ 48.01)

อันดับ 3 อบรมสอนการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 43.72)

อันดับ 4 อื่นๆ (เช่น ค่าจ้างรถไถ, พื้นที่ทำกิน, การตลาด, และน้ำ เป็นต้น) (ร้อยละ 2.07)

4. หากท่านมีเงินทุน ท่านต้องการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร อะไรบ้าง (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ) ได้แก่

อันดับ 1 เครื่องจักรกลเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์, โตรนการเกษตร (ร้อยละ 55.54)

อันดับ 2 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม (ร้อยละ 48.15)

เช่น การยืดอายุและการเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร

อันดับ 3 ปลูกพืชในโรงเรือนแบบปิด, (ร้อยละ 46.23)

การนำระบบอัตโนมัติช่วยควบคุมดูแลแปลงพืช

อันดับ 4 เช่ายืมเครื่องจักรกลการเกษตร, ใช้บริการทางธุรกิจเกษตร (ร้อยละ 44.46)

เช่น อบรมเทคนิคการปลูกพืช

อันดับ 5 การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช, การใช้ประโยชน์จากจุลินทรีย์ในดิน, ปุ๋ยหมัก (ร้อยละ 39.29)

อันดับ 6 การปลูกพืชแบบใหม่ เช่น ปลูกพืชแนวตั้งเป็นชั้น ๆ (ร้อยละ 30.87)

ปลูกพืชแบบไม่ใช้ดิน (ไฮโดรโปนิกส์)

อันดับ 7 อื่นๆ (เช่น เพาะสัตรว์น้ำ โซล่าเซลล์ และแท็งก์เก็บน้ำ เป็นต้น) (ร้อยละ 3.10)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**1. ภาค**

1.1 เหนือ	ร้อยละ 67.06
1.2 กลาง	ร้อยละ 22.75
1.3 ตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 4.43
1.4 ใต้	ร้อยละ 5.76

2. เพศ

2.1 ชาย	ร้อยละ 59.08
2.2 หญิง	ร้อยละ 39.73
2.3 เพศทางเลือก	ร้อยละ 1.19

3. อายุ

3.1 ไม่เกิน 20 ปี	ร้อยละ 2.51
3.2 อายุระหว่าง 21 - 30 ปี	ร้อยละ 10.04
3.3 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี	ร้อยละ 19.20
3.4 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี	ร้อยละ 32.79
3.5 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี	ร้อยละ 26.14
3.6 อายุ 61 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 9.32

4. รายได้/เดือน

4.1 ไม่เกิน 10,000 บาท	ร้อยละ 33.97
4.2 ระหว่าง 10,001-20,000 บาท	ร้อยละ 43.43
4.3 ระหว่าง 30,001-40,000 บาท	ร้อยละ 12.11
4.4 ระหว่าง 30,001-40,000 บาท	ร้อยละ 6.06
4.5 ระหว่าง 40,001-50,000 บาท	ร้อยละ 2.95
4.6 มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป	ร้อยละ 1.48